इयत्ता दहावी

विषय - मराठी

तीस दिवसांचा 'बंध' कार्यक्रम

दिवस	अ.क्र.	अपेक्षित अध्ययन	अध्ययनअंश	कृतीचेनाव	कृतीकरण्यासाठीसुचना
दिवस 1	1	शब्दांच्या जातीची ओळख	*शब्दांच्याजाती-व्याख्या *शब्दांच्याजातींचेउपप्रकार	आम्हीआठ भावंडे	कृती 1: • विद्यार्थ्यांनावेगवेगळ्याप्रकारचेशब्दफलकावरलिहूनदेणे. • विद्यार्थ्यांनात्याशब्दांमध्येअसणाराफरकओळखायलासांगणे. • विद्यार्थ्यांनाविकारीवअविकारीशब्दांच्याजातीतीलफरकसमजावूनदेणे.
दिवस 2					कृती 2 : • वाक्यातीलअधोरेखितशब्दाचीजातओळखणे. • शब्दांच्याजातीचावापरउदाहरणासहस्पष्टकरणे.
दिवस 3	2	पत्रलेखनाचीओळख	*पत्रांचेप्रकार *पत्रांचेप्रमुखविभाग *पत्रलेखनासाठीचेउपयुक्तमायने	संदेशवाहक	कृती 1 : • विद्यार्थ्यांनापत्रलेखनाचाइतिहासथोडक्यातसमजावूनदेणे. • पत्रांच्याप्रकारांचीओळखकरूनदेणे. • प्रमुखविभागविद्यार्थ्यांनासमजावूनदेणे.
दिवस					कृती 2 : • पत्रलेखनातीलउपयुक्तनमुन्याचीओळखक

4					रूनदेणे. • विषयदेऊनविद्यार्थ्यांनाविषयावरआधारितपत्रलेखनकरायलासांगणे. • विद्यार्थ्यांनापोस्टकार्डदेऊनप्रत्यक्षपत्रलेखनकरूवूनघेणे.
दिवस 5	3	गद्यउताऱ्याचेआकलन	*उताऱ्याचेवाचन *उताऱ्याचे आकलन *उताऱ्यावरीलप्रश्नोत्तरे	सारग्रहण	कृती1: • विद्यार्थ्यांनाअपाठ्यउतारादेणे. • वर्गामध्येविद्यार्थ्यांकडूनत्याउताऱ्याचेवाचनकरूनघेणे. • विद्यार्थ्यांनामहत्त्वाच्यामुद्यांनाअधोरेखितकरायलासांगणे.
दिवस 6					कृती 2 : • उताऱ्यातीलआशयसमजावूनघेणे. • त्यांच्यारोखानेपुन्हाएकदाउतारावाचायलासांगणे. • उताऱ्यातीलप्रश्नांचीउत्तरेआपल्याभाषेतमांडायलासांगणे.
दिवस 7					कृती 3 • विद्यार्थ्यांनावेगवेगळ्याप्रकारच्याउताऱ्यांचासंग्रहकरायलालावणे.
दिवस 8	4	काळांची ओळख	*काळाचेमुख्यप्रकार *काळाचेउपप्रकार	क्रियापदावरूनमलासमजूनघ्या.	कृती 1: • विद्यार्थ्यांनावेगवेगळ्याप्रकारचीवाक्येफलकावरलिहूनदेणे. • क्रियापदावरूनवेगवेगळ्याकाळातीलवाक्ये कशीओळखावीहेविद्यार्थ्यांनापटवूनदेणे. • काळाच्याउपकारांचीमाहितीविद्यार्थ्यांनादेणे. • विद्यार्थ्यांकडूनवेगवेगळ्याकाळातीलउदाहरणेफलकावरलिहूनदेणे. कृती 2: • विद्यार्थ्यांचीतीनगटातविभागणीकरणे. • प्रत्येकगटालाएक, एककाळविभागूनदेणे. • विद्यार्थ्यांनादहामिनिटांचाअवधीदेऊनआप

दिवस 9 दिवस 10					ल्यालाआलेल्याकाळाच्याप्रकारातीलजास्तीत जास्तउदाहरणेलिहायलासांगणे. कृती 3: • विद्यार्थ्यांनाकाळाच्याउपप्रकारांचीमाहिती देणे. • विद्यार्थ्यांनाएकउदाहरणदेऊनकाळाच्याबाराउपप्रकारांमध्येतीवाक्येबदलायलासांगणे.
दिवस 11 दिवस	5	निबंध	*भावनांचेप्रकटीकरण *विचारप्रवृत्तीलाचालना	शब्दांचीगुंफण	कृती 1: • शिक्षकविद्यार्थ्यांनानिबंधलेखनाबद्दलमाहिती देतात. • निबंधाच्याप्रमुख 5 प्रकारांचीमाहितीविद्यार्थ्यांनादेणे. • उदाहरणादाखलएखादाविषयनिवडूनश्रुतलेखनाद्वारेमुलांनानिबंधसांगणे. कृती 2: • विद्यार्थ्यांनानिबंधलेखनाचेमुद्देसमजावूनदेणे. • मुलांनानिबंधलेखनासाठीसुंदरसोपेविषयदेणे. • दिलेल्याविषयावरआधारितसुभाषित, सुविचार, म्हणी, वाक्प्रचार, काव्यरचनाविद्यार्थ्यांनासंग्रहितकरायलासांग

12 दिवस 13					णे. कृती 3 : • यासर्वघटकांचायोग्यठिकाणीवापरकरूनविद्यार्थ्यांनानिबंधलेखनकरायलासांगणे. • लिहिलेल्यानिबंधावरशिक्षकांनीमार्गदर्शनकरणे.
दिवस 14 दिवस 15	6	कल्पनाविस्तार	*कल्पनेचाविस्तारकरतायेणे. *व्यवहारातीलदाखलेदेतायेणे. *विचारातीलमर्मजाणणे.	आमचीकल्पनाशक्ती	कृती 1: • एखादीम्हण, सुभाषित, कवितेचीओळविद्यार्थ्यांनादेणे. • ओळीचाअर्थविद्यार्थ्यांनासांगायलालावणे. • त्याओळीशीसंबंधितएखादादाखलाद्यायलासांगणे. • उदाहरणादाखलशिक्षकांनीएककल्पनेचाविस्तारविद्यार्थ्यांनासांगणे. कृती 2: • परीक्षेच्यादृष्टिकोनातूनविद्यार्थ्यांनामहत्त्वाचेविषयदेणे. • कल्पनाविस्तरातीलमहत्त्वाचेमुद्देसांगूनदिलेल्याविषयावरकल्पनाविस्तारकरायलासांगणे. • विद्यार्थ्यांनीलिहिलेल्याविशयावरशिक्षकांनीमार्गदर्शनकरणे. कृती 3 : • शिक्षकांनीकल्पनाविस्तारासाठीएखादाविषयदेऊनविद्यार्थ्यांनात्याप्रकारचीउदाहरणेलिहा

दि वस 16					यलासांगणे.
दि वस 17 दि वस 18	7	अलंकार	*अलंकाराचे मुख्यप्रकार *अलंकाराचे उपप्रकार	मीभाषेचेसौंदर्य	कृती 1: • विद्यार्थ्यांनाअलंकाराचीमाहितीदेणे. • विद्यार्थ्यांनाअलंकाराचेमुख्यप्रकारवउपप्रकार, व्याख्याउदाहरणासहितसमजूनदेणे. • प्रकारानुसारअनेकउदाहरणेदेऊनविद्यार्थ्यांनातेओळखायलालावणे. कृती 2: • विद्यार्थ्यांचेतीनगटपाडणे. • पहिल्यागटातीलविद्यार्थ्यांनीअलंकारांच्यानावांच्यापट्ट्याबनवूनआणणे. • दुसऱ्यागटानेअलंकारांच्याउदाहरणांच्यापट्ट्याविद्यार्थ्यांनाबनवूनआणायलासांगणे. • तिसऱ्यागटातीलविद्यार्थ्यांनाअलंकारांच्याव्याख्यापट्ट्याबनवूनआणायलासांगणे. कृती 3: • विद्यार्थ्यांचीतीनगटानुसारबैठकव्यवस्थाकरणे. • उदाहरणाच्यापट्ट्याअसलेल्यागटातीलविद्यार्थ्यांनेउदाहरणांचीपट्टीघेऊनउभाराहणे. • दुसऱ्यागटातीलमुलांनीदिलेल्याउदाहरणावरचर्चाकरूनअलंकाराच्यानावाचीयोग्यपट्टीदाखविणे.

दिवस 19					• तिसऱ्यागटातीलविद्यार्थ्यांनीत्याअलंकाराच्या व्याख्याअसलेलीपट्टीदाखविणे.
दिवस 20 दिवस 21 दिवस	8	वृत्त	*गद्य-पद्ययातीलफरक *वृतांचीओळख *वृतांच्याप्रकारांचीमाहिती	अष्टगण	कृती 1: • विद्यार्थ्यांनागद्यआणिपद्ययातीलफरकसमजावूनदेणे. वृत्ताच्यामुख्यप्रकारांचीमाहितीदेणे. • विद्यार्थ्यांनाहस्वआणिदीर्घअक्षरातीलफरकउदाहरणादाखलसमजावूनदेणे. • लघु- गुरुक्रमसमजावूनदेणे. • आठगणांचीओळखकरूनदेणे. कृती 2: • विद्यार्थ्यांनावृत्तातीलहस्वदीर्घाचेनियमसमजावूनदेणे. • विद्यार्थ्यांनास्वतःचेनावलिहून,गणपाडून, लघु-गुरुच्याखुणाकरायलासांगणे. • विद्यार्थ्यांनीकेलेल्याकृतीवरशिक्षकांनीमार्गदर्शनकरणे. कृती 3: • शिक्षकांनीएकउदाहरणफलकावरलिहिणे. • एखाद्याविद्यार्थ्याकडूनफलकावरीलउदाहरणांचेगणपाडूनलघु -गुरुच्याखुणाकरायलासांगणे. • शिक्षकांनीविद्यार्थ्यांनावृतांच्याप्रकारांचीमाहितीदेऊनउदाहरणसोडूनघेणे.

22					
दिवस 23 दिवस 24 दिवस 25	9	समास	*समासाचेमुख्यप्रकार *समासाचेउपप्रकार	शब्दांचेएकत्रीकरण	कृती 1: • शिक्षकांनीफलकावरसामासिकशब्दलिहूनदेणे. • शब्दांचाविग्रहकरूनत्यांचाअर्थविद्यार्थ्यांनासांगणे. • सामासिकशब्दकसाबनतोयाचीमाहितीदेणे. • पाठ्यपुस्तकाचावापरकरूनविद्यार्थ्यांनासामासिकशब्दांचासंग्रहकरायलासांगणे. कृती 2: • समासाच्याप्रकारांचीउदाहरणासहितमाहितीदेणे. • सामासिकशब्दातीलकोणत्यापदालाअधिकमहत्त्वयानुसारवृत्ताच्याप्रकाराच्याव्याख्यादेणे. • विद्यार्थ्यांनासामासिकशब्ददेऊनविग्रहकरूनसमासओळखायलासांगणे. कृती 3: • विद्यार्थ्यांचेचारगटपाडणे. • प्रत्येकगटालासमासाचेचारप्रकारविभागूनदेणे. • गटानुसारसमासाच्याप्रकारांचेउदाहरणासहितविद्यार्थ्यांकडूनतक्तेबनवूनघेणे.
दिवस 26	10	प्रयोग	*प्रयोगाचीव्याख्या *प्रयोगाचेप्रकार	आम्हीभाषेतीलप्रयोग	कृती 1: • विद्यार्थ्यांनाकर्ता, कर्म, क्रियापदयाचीमाहितीदेणे. • फलकावरवाक्यलिहूनकर्ता, कर्म,

दिवस 27					क्रियापदओळखायलासांगणे. कृती 2 : • वाक्यातक्रियापदाच्यारूपावरूनकर्तावकर्मत्यांच्यातहोणारेबदलविद्यार्थ्यांनासमजावणे. • वेगवेगळ्याप्रकारचीवाक्येलिहूनप्रयोगाचेप्रकारविद्यार्थ्यांनाओळखायलासांगणे.
दिवस 28	11	शब्दसमूहाबद्दलएकशब्द	*शब्दसमूहासाठीएकशब्द	समूहदर्शकशब्द	कृती 1 : • विद्यार्थ्यांनासमूहासाठीएकशब्दकसायेतोयाचीमाहितीदेणे. • फलकावरसमुहदर्शकशब्ददेऊनत्याचेस्पष्टीकरणदेणे. • विद्यार्थ्यांकडूनसमूहदर्शकशब्दांच्यापट्ट्यातयारकरूनघेणे.
दिवस 29 दिवस 30	12	संधी	*वर्णांचेएकत्रिकरण संधीचेप्रकार	शब्दांचीघडण	कृती 1: • शिक्षकांनीफलकावरजोडशब्दलिहूनदेणे. • पोटशब्दांचीओळखकरूनदेणे. • विग्रहकेलेल्याशब्दातीलएकमेकातमिसळणारेवर्णयांचीमाहितीकरूनदेणे. • यावरूनसंधीचेमुख्यप्रकारसांगणे. कृती 2: • प्रकारानुसारसंधीचेनियमविद्यार्थ्यांनासमजावूनदेणे. • संधीच्याप्रकारानुसारविद्यार्थ्यांकडूनतक्तेबनवूनघेणे. • गरजेनुसारशिक्षकांनीविद्यार्थ्यांनामार्गदर्शनकरणे.

- 29 व्यादिवशीभाषाविषयाचीपरीक्षाघेणे.
- 30व्यादिवशीशास्त्रविषयाचीपरीक्षाघेणे.

टीप: वरीलकृतीयाउदाहरणादाखलदिलेल्याआहेत .शिक्षकआपल्याआवश्यकतेनुसारत्यातबदलकरूशकतात.